

Vergaderjaar 1990-1991

21 087

Uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (vergunningen en algemene regels voor inrichtingen; procedures voor vergunningen en ontheffingen; handhaving) Uitvoering EG-richtlijnen

21 109

Nr. 11

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Vastgesteld 14 maart 1991

De vaste Commissie voor het milieubeheer¹ heeft op 6 februari 1991 mondeling overleg gevoerd met de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de **stand van zaken van de wetgeving en de implementatie ervan**. Het overleg werd gevoerd aan de hand van de brief van de minister van 21 november 1990 over de implementatie van EG-richtlijnen en de voortgang van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) en het wetsvoorstel tot wijziging en uitbreiding van de WABM met vergunningen en algemene regels voor inrichtingen (VAR) (kamerstuk 21 087/21 109, nr. 10) en de brief van de minister van 31 januari 1991 die als bijlage I bij het verslag is gevoegd. Als bijlage II is bij het verslag gevoegd een overzicht van de stand per 31 januari 1991 van de implementatie van de richtlijnen waarvoor het ministerie van VROM eerstverantwoordelijk is, als bijlage III de brief van de minister van 19 februari 1991 inzake planning rest-onderwerpen wetsvoorstel VAR en als bijlage IV de brief van de minister van 19 februari 1991 over de implementatie van een aantal EG-richtlijnen.

De commissie brengt van het gevoerde overleg als volgt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

De heer **Esselink** (C.D.A.) was het er mee eens dat prioriteit wordt gegeven aan de implementatie van EG-richtlijnen en de afhandeling van de wetsvoorstellen Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen en VAR. Het ziet er helaas naar uit dat het niet zal lukken de in de brief van 31 januari jl. genoemde EG-richtlijnen volledig te implementeren vóór 1 juli a.s., de datum waarop Nederland het voorzitterschap van de EG gaat uitoefenen. Hoewel daarmee niet wordt voldaan aan een indertijd door de Kamer hierover aangenomen motie, was de heer Esselink bereid dit te accepteren, zij het met een aantal kritische kanttekeningen.

Hij herinnerde eraan al vaker onvrede te hebben geuit over het tempo waarin de wetgeving tot stand komt. Uit de brieven van 21 november en 31 januari wordt niet duidelijk welke maatregelen ten departemente zijn genomen om het wetgevingsproces in het algemeen te versnellen; wel is een programma van aanpak ter zake van de wetgeving voor medio 1991 in het vooruitzicht gesteld. Het leek hem niet mogelijk het wetsvoorstel

¹ Samenstelling:

Leden: Dees (VVD), Lansink (CDA), K. Zijlstra (PvdA), voorzitter, Van Noord (CDA), Tommel (D66), Te Veldhuis (VVD), Willems (Groen Links), Janmaat (Centrumdemocraten), Tegelaar-Boonacker (CDA), J. T. van den Berg (SGP), Swildens-Rozendaal (PvdA), Verspaget (PvdA), Roosen-van Pelt (CDA), Esselink (CDA), ondervoorzitter, Boers-Wijnberg (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Feenstra (PvdA), Van der Vaart (PvdA), Mulder-van Dam (CDA), Ruigrok-Verreijdt (PvdA), Schimmel (D66), Van Gijssel (PvdA), M. D. T. M. de Jong (CDA).
Plv. leden: Korthals Altes (VVD), Van der Linden (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Van Houwelingen (CDA), Eisma (D66), Blauw (VVD), Kamp (VVD), Rosenmöller (Groen Links), Brouwer (Groen Links), Laning-Boersema (CDA), Van Middelkoop (GPV), Castricum (PvdA), Huys (PvdA), Eversdijk (CDA), Koffeman (CDA), Van Leijenhorst (CDA), Melkert (PvdA), De Pree (PvdA), Niessen (PvdA), Hillen (CDA), Ter Veer (D66), Leerling (RPF) en Soutendijk-van Appeldoorn (CDA).

VAR plenair te behandelen zonder dat de globale inhoud van de op het ministerie onderhanden zijnde wetsvoorstellen bekend is. Ook zal in het programma van aanpak moeten worden aangegeven wanneer deze wetsvoorstellen naar verwachting bij de Kamer zullen worden ingediend. Het had zijn voorkeur de nog resterende onderdelen in afzonderlijke wetsvoorstellen te ontvangen en niet opnieuw samen te voegen tot een gecompliceerd geheel.

Een eventueel machtigingswetsvoorstel, bedoeld om de implementatie van EG-richtlijnen sneller te laten verlopen, zou in de ogen van de heer Esselink in ieder geval een zeer beperkte strekking moeten hebben. De Kamer behoort betrokken te blijven bij de verwerking van EG-richtlijnen in het Nederlandse recht, mede omdat daar grote belangen mee gemeoid kunnen zijn.

Ten slotte vroeg hij de Kamer voortaan uitvoeriger te informeren over op handen zijnde EG-richtlijnen, in ieder geval uitvoeriger dan nu gebeurt via agenda's en verslagen van de Milieuraad. Zijn gedachten gingen hierbij uit naar een halfjaarlijks overzicht van voorbereidende werkzaamheden in EG-verband, of naar een veel uitgebreidere informatie over in voorbereiding zijnde EG-richtlijnen in het voortschrijdend milieuprogramma.

De heer **J.T. van den Berg** (S.G.P.) had enige zorgen over het tempo waarin het wetgevingsproces zich voltrekt. Voorts vond hij de wijze waarop dit proces wordt aangepakt, nogal verbrossend. Het was voor hem in ieder geval moeilijk daar een juist zicht op te krijgen. Wel vond hij de uitbouw van de Wabm tot een wet milieubeheer zonder meer noodzakelijk, niet alleen voor de overzichtelijkheid en de handhaafbaarheid van de wetgeving, maar ook om inhoudelijke redenen. Zo zijn zaken als vervat in de onderdelen beleidsplanning en vergunningen/algemene regels zeker nodig om een goed milieubeleid te kunnen voeren. In dat verband vroeg hij of de capaciteit van de ambtelijke afdelingen die zich bezighouden met de voorbereiding van wetgeving, wel voldoende is.

Hij was het eens met het voornemen om in het bijzonder het wetsvoorstel VAR nu snel af te wikkelen en daartoe in de tweede nota van wijziging alleen technische wijzigingen op te nemen. Indien de tweede nota van wijziging meer ingrijpende wijzigingen zou bevatten, zou deze immers ook ter advisering aan de Raad van State moeten worden voorgelegd, hetgeen tot een aanzienlijke vertraging in de voortgang zou leiden. Hij betwijfelde echter of de wetsvoorstellen VAR en Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen inderdaad per 1 januari 1992 in werking zouden kunnen treden. Indien die datum niet wordt gehaald, heeft dat, zo had hij begrepen, ook gevolgen voor de implementatie van bepaalde EG-richtlijnen. Voorts kon hij op zichzelf wel instemmen met het voornemen in de tweede nota van wijziging op het wetsvoorstel VAR een aantal regelingen die te maken hebben met de handhaafbaarheid, buiten beschouwing te laten. Regels inzake de handhaafbaarheid zijn echter wel van buitengewoon groot belang. Hij zou niet graag zien dat dergelijke wetgeving op de lange baan zou worden geschoven.

Verder leek het hem verstandig, vooral om de nu bestaande verbrossing van milieuregels tegen te gaan, om na afhandeling van de wetsvoorstellen VAR en Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen de stand van zaken op te maken en te bezien hoe het verdere wetgevingsproces precies vorm dient te worden gegeven, mede in relatie met de totstandkoming van andere wetten, zoals de Algemene wet bestuursrecht en de integrale Waterwet. In het bijzonder over de afbakening tussen een toekomstige wet Milieubeheer en een integrale Waterwet zal spoedig duidelijkheid moeten worden verkregen. Wanneer is deze te verwachten? In dit verband waarschuwde hij tegen een mogelijke neiging

om tot zo volmaakt mogelijke wetgeving te komen, waarin ook de relaties met allerlei andere regelingen en wetten precies worden geregeld. Daardoor wordt het wetgevingsproces alleen maar bijzonder ingewikkeld gemaakt en ontstaat zeker vertraging, voor zover al wetgeving tot stand komt. Hij gaf de voorkeur aan duidelijke en desnoods meer globale wetgeving die op een later tijdstip, als de noodzaak daartoe is gebleken, altijd nog verder kan worden geperfectioneerd.

Ten slotte vroeg hij wat de minister precies voor ogen staat met een voorsel voor een machtigingswet voor implementatie van EG-richtlijnen. In het bijzonder vroeg hij welke rol het parlement dan nog zou kunnen spelen. Hij betwijfelde overigens of een dergelijke machtigingswet veel soelaas zou bieden, want in het algemeen moeten bij de implementatie van richtlijnen ook keuzen worden gemaakt en daar zal de Kamer toch bij betrokken moeten worden.

De heer **Eisma** (D66) zou graag zien dat ook andere ministeries regelmatig eenzelfde overzicht geven van de implementatie van EG-richtlijnen als het ministerie van VROM doet. Hij vroeg of de minister mogelijkheden ziet dit te bevorderen. Verder was hij benieuwd welke EG-richtlijnen nog vóór 1 juli a.s. in de Nederlandse wetgeving verwerkt zullen kunnen worden.

De keuze van de minister om hoge prioriteit te geven aan implementatie van EG-richtlijnen kon de instemming van de heer Eisma hebben. Ook hij wilde zoveel mogelijk voorkomen dat Nederland door het Europese Hof van Justitie op dit punt in gebreke wordt gesteld. Ook stemde hij in met het uitsluitend opnemen van technische wijzigingen in de tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel VAR. Anders zal zeker vertraging optreden, terwijl juist spoed gewenst is in verband met de doorgaande snelle ontwikkelingen. Wel vroeg hij op welke wijze en in welke volgorde de in bijlage 3 genoemde onderwerpen (die nu buiten de VAR zullen worden gehouden) aan bod zullen komen.

Hij wees er vervolgens op dat vaak problemen ontstaan bij de implementatie van EG-richtlijnen, omdat de Nederlandse wetgeving in het algemeen integraal van aard is en de EG-richtlijnen vaak sectoraal. Hij ging ervan uit dat deze problemen zich ook in de toekomst zullen voordoen. In ieder geval ging zijn voorkeur uit naar inpassing van richtlijnen in integrale wetgeving, al is daarmee vaak een langere voorbereidingstijd gemoeid.

Verder vroeg hij wanneer de brief over de afvalstoffenregelgeving en een machtigingswetsvoorstel inzake de implementatie van EG-richtlijnen te verwachten vallen.

Afrondend wierp hij nog de vraag op, hoe de rol van de Raad van State in de toekomst zal zijn bij de implementatie van EG-richtlijnen in nationale wetgeving. Wordt hierbij gedacht aan een verkorte procedure en zijn hierover wellicht al afspraken met de Raad van State gemaakt?

De heer **Te Veldhuis** (V.V.D.) vond het triest uit de brief van 21 november jl. te hebben moeten opmaken dat Nederland in maar liefst 15 gevallen te laat is met de implementatie van een EG-richtlijn, dan wel een richtlijn onvolledig heeft verwerkt. Nederland slaat hiermee geen goed figuur in EG-verband en dat valt vooral te betreuren nu Nederland het tweede halfjaar van 1991 het voorzitterschap bekleedt. Op zichzelf is het terecht dat Nederland andere EG-landen wijst op daar aanwezige milieuproblemen die gevolgen hebben voor Nederland, maar dan moet Nederland er wel voor gezorgd hebben dat het zelf niets te verwijten valt, zeker niet waar het de implementatie van richtlijnen in nationale wetgeving betreft. Bij hem was met het oog hierop de vraag gerezen of de capaciteit van de afdelingen op het ministerie die wetgeving voorbereiden, wel voldoende is. Of heeft het ministerie wellicht te veel hooi op

de vork genomen? Zo heeft de opstelling van het NMP-plus bijzonder veel tijd van ambtelijke medewerkers van het ministerie gevegd (tijd die waarschijnlijk beter besteed had kunnen worden aan de concrete uitvoering van een aantal actiepunten van het NMP) en dat zal zeker vertraging tot gevolg hebben gehad bij de opstelling van wetgeving. Bovendien is het ministerie geneigd tot perfectionisme en detaillisme in de wet- en regelgeving, hetgeen eveneens een rol zal hebben gespeeld. Voorts was bij hem de vraag gerezen of het verbeteren en verwerken van reeds bestaande regelgeving (zoals de afvalstoffenregelgeving) in een algemene wet milieubeheer werkelijk prioriteit moet hebben boven het implementeren van EG-richtlijnen. Voor de overzichtelijkheid is verwerking van bestaande regelgeving in een wet milieubeheer wel van belang, maar hij moest toch aannemen dat verbetering van de afvalstoffenregelgeving eenvoudiger en sneller kan plaatsvinden dan wanneer deze óók nog in het kader van een wet milieubeheer moet worden gebracht. Gelukkig heeft de minister nu ten aanzien van het wetsvoorstel VAR, op aandrang vanuit de Kamer, laten weten dat in de tweede nota van wijziging uitsluitend technische wijzigingen zullen worden opgenomen. Daarmee wordt immers al 90% van de beoogde doelen bereikt, waarmee (zo schrijft de minister zelf in de brief van 21 november jl.) een solide basis wordt gelegd om verder te gaan met de verbetering van het instrumentarium. Het is dan inderdaad weinig zinvol om een zeer uitgebreide en ingewikkelde tweede nota van wijziging op te stellen met inhoudelijke wijzigingen, omdat daarmee nog hoogstens 10% «winst» wordt behaald, ten koste van een groot beroep op ambtelijke capaciteit.

Verder was bij de heer Te Veldhuis ook nog de vraag opgekomen of de structuur van de Nederlandse wetgeving wellicht zodanig is dat implementatie van EG-richtlijnen lastig is.

Afrondend stelde hij dat zijns inziens de hoogste prioriteit moet worden gegeven aan de implementatie van EG-richtlijnen, om tal van redenen, zoals de geloofwaardigheid van Nederland in EG-verband en rechtszekerheid voor alle justitiabelen. Daarbij pleitte hij ervoor de neiging tot perfectionisme en detaillisme bij het opstellen van wet- en regelgeving zoveel mogelijk te bedwingen. Hij had grote twijfels over het verzoek van de minister om de behandeling van de wetsvoorstellen VAR en Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen al in april/mei a.s. af te ronden. Hij vreesde in dat geval een overhaaste behandeling van de «solide basis voor verbetering van het instrumentarium», zoals de minister het zelf heeft genoemd, en wilde zich daar niet aan conformeren. Hij wenste, zeker bij het leggen van een solide basis, een zorgvuldige procedure te volgen.

Ten slotte zei de heer Te Veldhuis grote twijfels te hebben over de gedachte van een machtigingswet. De minister zou daarmee wel zeer royale bevoegdheden krijgen, met een slechts beperkte parlementaire controle, zowel op Europees als op nationaal niveau.

Ook de heer **Van der Vaart** (P.v.d.A.) was bezorgd over het wetgevingsproces. Omdat hij de indruk had dat het hierbij vooral om capaciteitsproblemen gaat, betreurde hij het dat de brief van 21 november jl. geen voornemens inzake versterking van de wetgevingsfunctie bevat. Over de noodzaak daarvan is al eerder gesproken. Heeft de minister nu plannen in die richting?

Voor de invoering van drie EG-richtlijnen zullen, zo had de heer Van der Vaart begrepen, afzonderlijke wetsvoorstellen worden ingediend. Hij ging ervan uit, omdat het hier om relatief beperkte wetsvoorstellen gaat, dat deze nog in de loop van 1991 kunnen worden ingediend en afgehandeld. Zes richtlijnen zullen in het kader van het wetsvoorstel VAR in de Nederlandse wetgeving worden geïmplementeerd. Bij de resterende richtlijnen die nog moeten worden ingevoerd, gaat het in het

algemeen om gedelegeerde regelgeving. Het was hem opgevallen dat voor een aantal daarvan vrij lange termijnen worden genoemd in de brief van 21 november, namelijk inzake de implementatie van de Asbestrichtlijn, de richtlijn geluid huishoudelijke apparaten en de richtlijn verontreiniging titaandioxide, terwijl hij toch de indruk had dat het hier om op zichzelf niet al te ingewikkelde regelgeving gaat. Kan de implementatie van deze drie richtlijnen wellicht worden versneld?

Hij zou het op prijs stellen indien voorafgaand aan de plenaire behandeling van het wetsvoorstel VAR de Kamer al de beschikking heeft over het ontwerp-Inrichtingen- en vergunningenbesluit (IVB). Hij was namelijk voornemens na te gaan of een aantal punten van het ontwerp-IVB wellicht beter in de wet VAR zelf kunnen worden vastgelegd.

Voor de versnelling van de afhandeling van het wetsvoorstel VAR (waarmee tegelijkertijd ook zes EG-richtlijnen worden geïmplementeerd) moet, zo blijkt uit bijlage 3 van de brief, een prijs worden betaald, namelijk het buiten de tweede nota van wijziging laten van een aantal op zichzelf belangrijke onderwerpen. Er zou ook voor kunnen worden gekozen de implementatie van de zes EG-richtlijnen bij afzonderlijke wetgeving te regelen en de afhandeling van het wetsvoorstel VAR niet te versnellen, waardoor er weer ruimte komt om inhoudelijke onderwerpen in de tweede nota van wijziging op te nemen. De vraag is dan echter hoeveel tijd gemoeid zou zijn met de afhandeling van afzonderlijke wetsvoorstellen voor de implementatie van deze zes EG-richtlijnen. Voorlopig ging de heer Van der Vaart ervan uit dat hiermee ook veel tijd gemoeid zou zijn en daarom stemde hij voorshands in met het voornemen van de minister om de afhandeling van het wetsvoorstel VAR te versnellen. Dat is zeker ook van belang voor de overzichtelijkheid.

Dan resteert nog de vraag welke onderwerpen precies buiten de tweede nota van wijziging zouden kunnen worden gehouden. In principe zou dat kunnen gelden voor alle onderwerpen die later doelmatig bij een afzonderlijk wetsvoorstel geregeld kunnen worden. Voorts zouden in ieder geval onderwerpen waarvoor opnieuw advies aan de Raad van State gevraagd zou moeten worden, buiten de tweede nota van wijziging moeten worden gelaten. Aan deze twee criteria voldoen veel onderwerpen die in bijlage 3 zijn genoemd. De heer Van der Vaart zou er dan ook mee kunnen instemmen dat deze onderwerpen nu buiten de tweede nota van wijziging worden gelaten, maar hij stelde daarbij wel de voorwaarde dat de Kamer zeer spoedig een wetgevingsprogramma, met tijdschema, voorgelegd krijgt. Bovendien hechtte hij eraan dat de voorstellen van de ambtelijke taakgroep Wabm/WVO toch kunnen worden betrokken bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel VAR, want de wijze waarop nu in het wetsvoorstel VAR vorm wordt gegeven aan de relatie tussen de Wabm en de WVO, kon zijn instemming niet hebben. Daarnaast leek het hem goed mogelijk een aantal procedurele voorstellen van de evaluatiecommissie Wabm in het wetsvoorstel VAR te verwerken; deze zijn niet zo ingrijpend dat daarover nog afzonderlijk advies aan de Raad van State zou moeten worden gevraagd. Ook leek het hem wel mogelijk in het wetsvoorstel VAR een betrekkelijk eenvoudige regeling op te nemen inzake milieuverslaglegging.

Ten slotte wees hij erop dat in verband met de implementatie van twee richtlijnen over aquatisch milieu in totaal zeven ministeriële regelingen over grenswaarden voor stoffen wellicht gewijzigd moeten worden. Hij vroeg op welke gronden Nederland hierover door de Europese Commissie in gebreke is gesteld. Gaat het hier werkelijk om belangrijke gronden, of is de ingebrekestelling alleen gegrond op juridische details?

De heer **Willems** (Groen Links) was het opgevallen dat ook richtlijnen van een aantal jaren geleden nog steeds niet in de Nederlandse wetgeving zijn geïmplementeerd. Hij vroeg wat de reden hiervan is, zeker

nu andere EG-lidstaten in veel mindere mate in gebreke worden gesteld dan Nederland waar het gaat om de verwerking van milieurichtlijnen in nationale wetgeving. In de eerste plaats moeten richtlijnen in nationale wet- en regelgeving worden vastgelegd; pas daarna kan op grond hiervan tot handhaving worden gekomen. Daarnaast was hem opgevallen dat niet duidelijk wordt aangegeven wanneer de nog niet verwerkte richtlijnen dan wél zullen worden geïmplementeerd. Bij sommige richtlijnen worden data genoemd, zelfs data die al zijn verstreken. Heeft dan inderdaad op die data de implementatie plaatsgevonden?

Verder vroeg hij hoe gehandeld zal worden met nieuwe EG-richtlijnen. Zo zijn volgens het verslag van de Milieuraad van 20 december jl. alweer een aantal nieuwe richtlijnen in een vergevorderd stadium van voorbereiding. Wordt daarmee al rekening gehouden bij het implementatieprogramma?

Hij sloot zich aan bij het pleidooi van de heer Van der Vaart om de implementatie van een aantal specifieke richtlijnen te versnellen. Hij zou graag zien dat ditzelfde wordt gedaan met het Stortbesluit Wet bodembescherming en dat dus de koppeling met de inwerkingtreding van de wet VAR wordt losgelaten. Het gaat hier om de implementatie van een richtlijn uit 1981 en hij zou het niet juist vinden als deze pas in 1992 plaatsvindt. Bovendien betreft het een belangrijk besluit dat heel wel in het kader van de Wet bodembescherming past.

De heer Willems was het geheel eens met het streven om de huidige kaderwet Wabm te verbreden tot een meer materiële wet Milieubeheer. Op zichzelf kon hij dan ook instemmen met het voornemen om daarvoor eerst een basis te leggen, o.a. in de vorm van de wet VAR, maar helaas dreigen daarbij nu vooral de regelingen inzake de handhaving tussen wal en schip te vallen. Bovendien gaat het bij de acties uit het NMP-plus, genoemd op blz. 8 van de brief van 21 november, om belangrijke zaken die eveneens mede met handhaving te maken hebben en die niet tot 1994 kunnen blijven liggen. Hij zou het betreuren indien juist de handhavingsaspecten voorlopig in het geheel niet aan bod zouden komen. De problemen bij de handhaving hebben immers niet alleen te maken met een gebrek aan menskracht en financiële middelen, maar ook met gebrek aan wettelijke instrumenten. De vraag is of het veel zin heeft om al een wet VAR in te voeren, als de handhavingsaspecten nog niet goed zijn geregeld, want in feite is er dan nog niet veel meer dan een kaderwet.

Ten slotte betwijfelde hij sterk of inderdaad binnen een termijn van 1 tot 1,3 jaar, zoals in de brief van 21 november wordt gesteld, «de milieubeleidspraktijk kan beschikken over in belangrijke mate verbeterde en nieuwe instrumenten». Niet alleen het ministerie blijkt immers veel tijd nodig te hebben voor het opstellen van wetgeving, maar ook de behandeling in de Tweede Kamer (en niet te vergeten de Eerste Kamer) kost vaak vele maanden. Het leek hem niet goed mogelijk om de wet VAR en de wet Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen al op 1 januari 1992 in werking te laten treden.

Antwoord van de minister

De **minister** liet eerst een bijgewerkt overzicht ronddelen van de stand per 31 januari jl. van de implementatie van de richtlijnen waarvoor het ministerie van VROM eerstverantwoordelijk is (zie bijlage II bij het verslag).

Hierna merkte hij op dat bij de beoordeling van de stand van zaken van de implementatie van EG-richtlijnen onderscheid gemaakt dient te worden tussen richtlijnen waarbij de voorziene data niet worden gehaald, en richtlijnen waarbij Nederland daadwerkelijk in gebreke is gesteld door de Europese Commissie. Bij die laatste groep gaat het in het algemeen om verschil van mening over de vraag, hoe een richtlijn precies moet

worden geïnterpreteerd. Zo is door Nederland ter zake van de richtlijn afvalstoffen het politieke standpunt ingenomen dat de Nederlandse regelgeving verder behoort te gaan, omdat de EG-richtlijn niet geheel sluitend is. De Europese Commissie is het daarmee niet eens en is van oordeel dat Nederland bij de implementatie van deze richtlijn te ver is gegaan.

De vraag is nu hoe tot een zodanige versnelling in de implementatie van EG-richtlijnen kan worden gekomen dat de bestaande achterstand binnen redelijk korte termijn wordt weggewerkt. Ook daarbij doen zich overigens weer verschillende situaties voor: bij sommige richtlijnen is de implementatie in een vergevorderd stadium van voorbereiding, bij andere is het wachten op de totstandkoming van wetgeving en weer andere liggen ter advisering bij de Raad van State. In ieder geval is in het mondeling overleg op 17 oktober jl. (kamerstuk 21 109, nr. 29) de conclusie getrokken dat veel meer aandacht aan het zgn. voortraject zal moeten worden gegeven. Dat houdt in dat van Nederlandse kant bij de voorbereiding van een richtlijn in de diverse EG-organen niet alleen wordt nagegaan welke aspecten Nederland graag in de richtlijn vastgelegd ziet, maar dat in dat stadium óók al onder ogen wordt gezien op welke wijze en binnen welke termijn de nog vast te stellen richtlijn in Nederlandse wet- en regelgeving kan worden geïmplementeerd. De directie internationale milieuzaken die EG-zaken coördineert, werkt reeds op deze manier. Zij houdt zich dus niet alleen met beleidsinhoudelijke coördinatie bezig, maar ziet er ook op toe dat al in een vroeg stadium wordt gezien wat een nog vast te stellen richtlijn kan betekenen voor de verwerking in Nederlandse wet- en regelgeving. Voorts is inmiddels bij een interne evaluatie gebleken dat de beschikbare ambtelijke capaciteit op dit moment niet voldoende is om dit werk te verrichten. In overleg met de betrokken wetgevingsjuristen is dan ook al een scholingsprogramma ter zake van de Europese regelgeving ontworpen.

In dit verband herinnerde de minister nog aan de indertijd, bij de «overgang» van de sector milieuhygiëne naar het toenmalige ministerie van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening, gemaakte afspraak dat de sector milieuhygiëne zelf bepaalde wetgevende taken zou blijven verzorgen. In de praktijk bleek deze afspraak tot afstemmingsproblemen tussen de directie juridische zaken en de sector milieubeheer te leiden. Ook daar is aandacht aan gegeven.

De bewindsman beklemtoonde dat een dergelijke wijze van werken ook gevolgen heeft voor de wijze waarop Kamer en regering overleg met elkaar plegen. Ook daar zal steeds de vraag onder ogen moeten worden gezien wat een komende richtlijn kan betekenen voor de Nederlandse wet- en regelgeving. Er kan dus zeker niet worden volstaan met het verstrekken van informatie over de voortgang in EG-verband.

Het streven is erop gericht om, nadat een richtlijn eenmaal door het betrokken EG-orgaan is vastgesteld, spoedig daarna een plan van aanpak voor de implementatie van deze richtlijn te presenteren. Daarbij zal steeds onderscheid moeten worden gemaakt tussen richtlijnen die strikt moeten worden nageleefd en die dus (vrijwel) ongewijzigd in Nederlandse wet- en regelgeving moeten worden verwerkt, en richtlijnen waarbij het voor een individuele lidstaat mogelijk is zelf een invulling te geven. In het algemeen zal het daarbij gaan om zgn. minimum-richtlijnen, waarbij het een lidstaat vrij staat om zelf strengere eisen te stellen. Voor de implementatie van die richtlijnen die strikt moeten worden nageleefd, gingen de gedachten van de minister uit naar een machtigingsprocedure. Voor de implementatie van die richtlijnen waarbij Nederland zelf tot een invulling kan komen, kan uiteraard geen machtigingsprocedure gelden. Overigens zijn op dit moment ook voor de implementatie van richtlijnen die strikt moeten worden nageleefd, in Nederland nog steeds bepaalde procedures voorgeschreven, zoals de

verplichting om advies te vragen aan de Centrale raad voor de milieuhygiëne of aan de Raad van State, met kans op soms aanzienlijke vertragingen.

In dit verband kondigde de bewindsman aan dat het kabinet zeer binnenkort met een notitie zal komen over de implementatie van EG-richtlijnen in algemene zin, dus ten aanzien van alle ministeries. Daarin zal op de reeds door hem genoemde punten nader worden ingegaan.

Hij beaamde de opmerking dat het ministerie in feite te veel hooi op de vork heeft genomen. Wel wees hij erop dat al dit werk vaak is aangevat op aandrang vanuit de Kamer. Hoe dat verder ook zij: bezien wordt nu hoe desondanks toch tot de eerstnoodzakelijke wet- en regelgeving kan worden gekomen. Ter illustratie merkte hij op dat op basis van de huidige afvalstoffenwetgeving wel een retoursysteem kan worden geregeld, maar niet de verplichting tot hergebruik kan worden opgelegd. Nagegaan wordt nu of in afwachting van een nieuwe wet Afvalstoffen wellicht toch iets op dit vlak kan worden gedaan, maar anderzijds is al wel gebleken dat voor het regelen van alle wensen die de laatste jaren in discussies over het afvalstoffenbeleid naar voren zijn gekomen, ongeveer 20 algemene maatregelen van bestuur nodig zijn. In ieder geval wordt een en ander nu stap voor stap nagegaan en wordt daarbij steeds bezien welke personele consequenties daaraan moeten worden verbonden, welke veranderingen eventueel in de werkverdeling tussen de beleidsafdelingen en de directie juridische zaken moeten worden aangebracht, e.d. Ook wordt nagegaan of voor bepaalde juridische standaardwerkzaamheden een extern bureau kan worden ingeschakeld. Bedacht moet hierbij wel worden dat personele versterking in de beginfase in het algemeen geen positief effect heeft. Eerder is het tegendeel het geval, door de noodzakelijke inwerkperiode.

Voorts wees de bewindsman erop dat vertraging bij de totstandkoming van wetgeving zeker niet alleen te maken heeft met te weinig personele capaciteit. Ook bij voorbeeld vragen van de zijde van de Kamer, in een voorlopig verslag, leiden daar nogal eens toe. Zo komt het voor dat voor de beantwoording van bepaalde vragen eerst weer intensief interdepartementaal overleg moet worden gepleegd, of onderzoek moet worden verricht. Ook laten andere bestuurslagen die bij de uitvoering van de wet betrokken zullen zijn, zich vaak weer horen naar aanleiding van door de Kamer in een voorlopig verslag opgeworpen vragen. Wellicht is het nodig om in dat soort gevallen in een eerder stadium te komen tot overleg tussen betrokken bewindslieden, waarin knopen kunnen worden doorgehakt en het wetgevingsproces weer voort kan gaan.

In ieder geval, zo betoogde de minister, is het nodig om over de wetten VAR en Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen te beschikken. Zij vormen het hart van de toekomstige wetgeving. Met het oog hierop had hij dan ook een strak tijdschema voor de afhandeling van deze wetsvoorstellen opgesteld. Hij sprak de hoop uit dat de Kamer nog vóór het komende zomerreces deze wetsvoorstellen zal afhandelen.

De bewindsman ging vervolgens in op de vragen inzake bijlage 3, waarin is aangegeven welke zaken buiten de tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel VAR worden gelaten. Daarbij wees hij er eerst op dat, gezien eerder met de Staten-Generaal gevoerde discussies, in ieder geval zorgvuldigheid dient te worden betracht met de positie van de Raad van State in dit kader. Vrijwel alle in bijlage 3 genoemde zaken zullen met het oog hierop in ieder geval eerst ter advisering aan de Raad van State moeten worden voorgelegd. Zo was hij het eens met de stelling dat een regeling voor een algemeen verhaalsrecht op zichzelf geen ingewikkelde zaak is, maar omdat het gaat om een nieuw feit, zal de Raad van State erin gemengd moeten worden. Ook zal de Raad van State een regeling milieutoezicht politie moeten toetsen, omdat het hier

mede gaat om een formele toekenning van bevoegdheden. Bij een regeling voor administratieve boetes dient niet alleen eerst de Raad van State te worden geraadpleegd, maar moet ook te zamen met het ministerie van Justitie onderzoek worden verricht naar bij voorbeeld de verhouding van een dergelijke regeling tot andere regelgeving en naar de vraag of een dergelijke regeling op zichzelf wel mogelijk is. Ook over het brengen van milieudelicten in een hogere categorie zal zeker eerst overleg met het ministerie van Justitie moeten worden gepleegd en ook het advies van de Raad van State moeten worden ingewonnen. Een zaak als de afstemming tussen de Wabm en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) zou op zichzelf aan de hand van de voorstellen van de taakgroep Wabm/WVO in de VAR kunnen worden opgenomen. Er is namelijk al overleg hierover gaande met IPO, VNG, Unie van Waterschappen, VNO, NCW en de stichting Natuur en Milieu, dat naar verwachting eind februari a.s. kan worden afgerond, waarna de Kamer over de uitkomsten ervan kan worden geïnformeerd. Echter, ook bij deze taakafbakening zal sprake kunnen zijn van een wijziging in de bevoegdhedenverdeling tussen provincie en gemeente, zodat ook hierover wellicht toch eerst advies van de Raad van State moet worden verkregen.

In dit verband zei de bewindsman begrepen te hebben dat de ideeënvorming over een integrale Waterwet nog slechts in een pril stadium verkeert en dat de planning laat zien dat de Kamer hierover medio 1992 nader wordt geïnformeerd.

In reactie op de vraag of de asbestrichtlijn, de grondwaterrichtlijn, de twee richtlijnen inzake het aquatisch milieu, de richtlijn luchtverontreiniging door industriële installaties en de post-Seveso-richtlijn wellicht sneller door middel van afzonderlijke wetsvoorstellen kunnen worden geïmplementeerd, merkte hij op dat hiervoor dan een aantal afzonderlijke wetsvoorstellen nodig zijn. Voor implementatie van de asbestrichtlijn en de grondwaterrichtlijn zal moeten worden gekomen tot wijziging van de Hinderwet en van de Afvalstoffenwet. In verband daarmee zal ook een instructie-algemene maatregel van bestuur moeten worden opgesteld, afgestemd op de Wet bodembescherming. Implementatie van de richtlijnen inzake het aquatisch milieu vergt een wijziging van de WVO. Voor de verwerking van de richtlijn luchtverontreiniging door industriële installaties is zelfs wijziging van drie wetten nodig: de Hinderwet, de Wet luchtverontreiniging en de Afvalstoffenwet. Ten slotte zou implementatie van de post-Seveso-richtlijn het noodzakelijk maken de Wet luchtverontreiniging en de Afvalstoffenwet te wijzigen. Belangrijker nog is dat in een aantal gevallen dan een wetssystematiek zou ontstaan die afwijkt van die, welke in het wetsvoorstel VAR is neergelegd.

De minister stelde zich voor op niet al te lange termijn een plan van aanpak voor de wetgeving te presenteren. Voorts zegde hij toe vóór 6 maart a.s. een nadere uiteenzetting te geven omtrent de zaken die volgens bijlage 3 buiten de tweede nota van wijziging VAR zullen worden gehouden, en daarbij aan te geven in welke wetsvoorstellen die zaken zullen worden opgenomen en wanneer deze wetsvoorstellen kunnen worden verwacht. Overigens tekende hij aan op dat punt geen concrete beloften te kunnen doen.

Ten slotte merkte hij nog op, in antwoord op de vraag of het ontwerp-IVB nog vóór de plenaire behandeling van het wetsvoorstel VAR bekend zal zijn, dat over dit ontwerp thans interdepartementaal overleg plaatsvindt. Naar verwachting zal dit besluit in het voorjaar gereed zijn voor voorpublicatie.

Discussie in tweede termijn

De heer **Esselink** (C.D.A.) had waardering voor de wijze waarop nu op

het ministerie wordt gepoogd efficiënter te opereren, maar hij had sterk de indruk dat het toch vooral gaat om een gebrek aan voldoende capaciteit. Zeker nu de komende jaren de noodzaak van nieuwe wetgeving niet zal afnemen, meende hij dat hierin spoedig dient te worden voorzien.

De heer **Eisma** (D66) vroeg nog wanneer een machtigingswetsvoorstel te verwachten valt. Daarnaast vroeg hij wanneer de brief over de prioriteitstelling met betrekking tot het afvalstoffenbeleid (aangekondigd in de brief van 21 november) tegemoet kan worden gezien.

De heer **Te Veldhuis** (V.V.D.) stelde vast dat het uitgedeelde overzicht de structurele problemen duidelijk aangeeft. Zo blijkt hier bij voorbeeld uit dat de implementatie van de richtlijn grondwater tot aanpassing van maar liefst zes regelingen en wetten leidt. Valt te verwachten dat op EG-niveau tot een meer gestructureerde regelgeving wordt gekomen, waar de afzonderlijke lidstaten hun wet- en regelgevingsstructuur op kunnen afstemmen? Als lidstaten (zoals Nederland doet) de eigen structuur steeds verder uitbouwen, wordt de implementatie van EG-richtlijnen in de praktijk waarschijnlijk steeds moeilijker.

Hij pleitte ervoor voorzichtig te zijn met het aantrekken van nieuwe wetgevingsjuristen op het ministerie. Er komt immers eens een eind aan het wetgevingsprogramma en dan valt er voor deze ambtenaren waarschijnlijk weinig meer te doen. Beter leek het hem als prioriteiten worden gesteld voor het wetgevingsprogramma en als ook de Kamer zich in dezen een wijze zelfbeperking oplegt. In ieder geval vond hij dat nu prioriteit moet worden gegeven aan die EG-richtlijnen die in ieder geval zonder meer in de Nederlandse wet- en regelgeving moeten worden verwerkt. Die onderdelen waar een lidstaat zelf invulling aan kan geven, zouden desnoods op een later moment kunnen worden geïmplementeerd.

Ook de heer **Van der Vaart** (P.v.d.A.) meende dat de ambtelijke capaciteit op het ministerie zal moeten worden vergroot. Hij vreesde niet dat deze ambtenaren spoedig weer overbodig zullen worden, want als de Kamer nieuwe wetgeving heeft afgehandeld, moeten er in het algemeen ook nog vele algemene maatregelen van bestuur en andere invoeringsmaatregelen worden opgesteld. Verder drong hij er nogmaals op aan dat het ontwerp-IVB tijdig beschikbaar komt.

De heer **Willems** (Groen Links) moest aan de hand van het uitgedeelde overzicht de conclusie trekken dat de maatregelen die volgens de brief van 21 november jl. binnen enige maanden in werking zouden treden (of de adviezen die binnen die periode zouden worden ontvangen) nog steeds niet in werking zijn getreden, c.q. nog steeds niet zijn ontvangen. Op al deze punten is dus de afgelopen maanden opnieuw vertraging ontstaan. Hij was daar bezorgd over en vroeg de minister ervoor te zorgen dat geplande data ook daadwerkelijk worden gehaald.

De heer Willems was zich bewust van de formele problemen die zouden rijzen als zou worden besloten de in bijlage 3 genoemde zaken alsnog in de tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel VAR op te nemen. Dat betekent echter toch dat de handhavingaspecten de komende jaren vrijwel niet aan bod zullen komen. Kan juist op deze punten misschien alsnog tot een versnelling worden gekomen, in overleg met het ministerie van Justitie en andere betrokken ministeries?

De **minister** verwees in antwoord op de nadere opmerking over voldoende ambtelijke capaciteit naar de slotzin van zijn brief van 21 november, waarin wordt gesproken over versterking van de wetgevende

sectoren. In dat verband wordt ook aandacht gegeven aan een goed evenwicht tussen de centrale directie juridische zaken en de wetgevende activiteiten van de diverse beleidsafdelingen.

De nadere brief over de prioriteitstelling met betrekking tot de afvalstoffenregelgeving kan in maart a.s. tegemoet worden gezien.

De minister verwachtte bepaald niet dat het in de overzienbare toekomst zal komen tot harmonisatie van de structuur van de wet- en regelgeving in de diverse EG-lidstaten. De problemen die zich nu voordoen bij implementatie van EG-richtlijnen in nationale wetgeving, zouden waarschijnlijk wel (in ieder geval gedeeltelijk) worden weggenomen als richtlijnen voortaan geen gedetailleerde bepalingen meer zouden bevatten over de vraag hoe de richtlijn moet worden verwerkt in nationale wetgeving. Ter illustratie wees de bewindsman op de problemen rond de denitrificatierichtlijn, waarbij de Europese Commissie tot de conclusie moest komen dat Nederland in feite de enige lidstaat is die nu al voldoet aan de inhoud van de richtlijn, maar dat op grond van die richtlijn ook het gehele inmiddels in Nederland opgebouwde systeem zou moeten worden herzien, terwijl juist dankzij dat systeem wordt voldaan aan de inhoud van de richtlijn. Inmiddels buigt nu ook de Europese Commissie zich over de vraag of richtlijnen niet op een andere manier moeten worden ingericht. In het concrete geval van de denitrificatierichtlijn blijft de richtlijn overigens ongewijzigd, maar komt er een formele verklaring van de Europese Commissie dat de wijze waarop Nederland uitvoering geeft aan deze richtlijn, de instemming van de commissie heeft.

Het leek de minister verstandig aan de hand van het in april a.s. te verschijnen ontwerp-IVB te bezien, of een aantal aspecten van dit besluit wellicht in de wet VAR zelf kan worden geregeld.

In reactie op de opmerking van de heer Willems dat sinds half november jl. opnieuw vertraging is opgetreden, wees de bewindsman erop dat (zoals ook uit het door hem verstrekte overzicht blijkt) in veel gevallen nu het wachten is op het advies van de Raad van State of een ander adviesorgaan. Hij was niet bij machte daar versnelling in aan te brengen. Juist met het oog hierop is het de bedoeling de vraag ter discussie te stellen of het nog wel enige zin heeft om richtlijnen die zonder meer strikt gevolgd moeten worden, nog ter advisering voor te leggen aan adviesorganen als de Centrale raad voor milieuhygiëne en de Raad van State.

Ten slotte zegde hij toe de nog resterende vragen schriftelijk te beantwoorden (zie bijlagen III en IV).

De voorzitter van de commissie,
K. Zijlstra

De griffier van de commissie,
Hordijk

's-Gravenhage, 31 januari 1991

Voortgang wetgeving en implementatie EG-richtlijnen

Geachte Voorzitter,

In uw brief van 18 december 1990 heeft u gevraagd om aan te geven wat in het kader van het wetgevingsprogramma de gevolgen zijn van de samenhang tussen het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels (21 087) en de implementatie van een zestal EG-richtlijnen.

Ten eerste wil ik erop wijzen dat in mijn brief van 21 november 1990 is aangegeven dat aan de (versnelling van) de implementatie van EG-richtlijnen hoge prioriteit zal worden toegekend. In dit kader is van belang dat de volledige en juiste implementatie van de volgende zes EG-richtlijnen.

Ten eerste wil ik erop wijzen dat in mijn brief van 21 november 1990 is aangegeven dat aan de (versnelling van) de implementatie van EG-richtlijnen hoge prioriteit zal worden toegekend. In dit kader is van belang dat de volledige en juiste implementatie van de volgende zes EG-richtlijnen (gedeeltelijk) samenbrengt met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels:

- de Richtlijn zware industriële ongevallen (82.501)
- de Richtlijn luchtverontreiniging door installaties (84.360)
- de Richtlijn aquatisch milieu (86/280)
- de Richtlijn aquatisch milieu (88/347)
- de Grondwaterrichtlijn (80/68)
- de Asbestrichtlijn (87/217)

De laatste twee richtlijnen zijn verwerkt in het ontwerp-Stortbesluit op basis van de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. **Het implementeren van bovengenoemde richtlijnen in afzonderlijke regelingen zou nauwelijks of geen tijdswinst opleveren.** Daartoe zouden namelijk vier afzonderlijke wetsvoorstellen moeten worden voorbereid, waarvan er enkele op verschillende wetten betrekking zouden hebben. Het doorlopen van de formele wetgevingsprocedure met deze wetsvoorstellen zou met het gebruikelijke tijdsbeslag gepaard gaan. Bovendien zou dit capaciteit in beslag nemen, hetgeen, gezien het wetgevingsprogramma van mijn departement, tot vertraging zou leiden van zowel de lopende wetsvoorstellen en de uitvoeringsmaatregelen van verschillende andere wetten als de verdere uitbouw van de toekomstige Wet milieubeheer.

Voorts kunnen de voorliggende regelingen van de wetsvoorstellen Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen en Afvalstoffen pas in werking treden gelijktijdig met of na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels. Bij het ontwerpen van deze voorstellen is uitgegaan van de opzet van de Wet milieubeheer, die echter pas tot stand komt wanneer het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels tot wet wordt verheven.

Ten derde wil ik er nogmaals nadrukkelijk op wijzen **dat met het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels de fundering wordt gelegd voor de totstandkoming van een nieuw en verbeterd wetgevingsinstrumentarium voor het milieubeleid.** Met aanvaarding van het wetsvoorstel zoals het nu bij de Tweede Kamer ligt kan naar mijn mening grote winst worden geboekt voor de milieubeleidspraktijk.

Ten aanzien van de gevolgen voor het wetgevingsprogramma wil ik tenslotte nog het volgende opmerken. **Een vertraging van het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels betekent niet alleen dat daardoor de wetsvoorstellen Milieubeleidsplanning en milieukwaliteitseisen en Afvalstoffen worden vertraagd.** Het zou tevens tot gevolg hebben dat **de verdere uitbouw van de Wabm** – zoals aangekondigd in bijlage I van het Nationaal Milieubeleidsplan-plus – aanzienlijk **wordt vertraagd**. Dit vindt plaats met name zijn oorzaak in het feit dat gedurende langere tijd onzekerheid blijft bestaan over de inhoud van de Wet milieubeheer, die de grondslag moet bieden voor de uitvoering van geïntegreerd milieubeleid en tevens als basis moet dienen voor de verdere uitbouw.

Geconcludeerd kan worden dat het om diverse redenen uitermate belangrijk is dat het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels snel in werking kan treden.

Hoogachtend,

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

BIJLAGE II

Lijst I: richtlijnen waarvoor VROM eerstverantwoordelijk is en waarvan de uitvoeringstermijn is verstreken

Stand per 31 januari 1991		In gebreke stelling ex artikel 169 EEG							Verantwoordelijk binnen VROM
Richtlijnen	Fatale termijn	Min. bij uitvoering NL	Wijze van uitvoering	Ingebrekestelling	Met redenen omkleed advies:	Infractieprocedure	Diversen		
				Reactie NL:	Reactie NL:	Verzoeksch. Cie: Uitspraak Hof: Verweer NL			
1. Grondwater 80/68, L20	19-12-81	VROM	a) Wet bodembescherming b) Lozingenbesluit Wet bodembescherming c) Stortbesluit Wet bodembescherming d) Besluit kunstmatige infiltratie Wet bodembescherming	01-09-83 Niet beantwoord 28-12-88 01-03-89/	18-04-84 19-07-84/ 03-10-86 26-04-90 21-06-90	17-09-87 Nr. 291/84	Ad a: Per 01-01-87 van kracht. Ad b: Per 01-07-90 van kracht. Ad c: RMC: 22-01-91. Planning RvSt: feb. 91. Inwerkingtreding gelijk met VAR. Ad d: Advies RvSt 10-09-90. Planning in werkingtreding 1991 tegelijk met f. Ad e: Planning: in werking in 1991. Ad f: Kamerbehandeling: februari 1991.	DGM/DWB	
		EZ V & W	e) Wijziging van het Mijinreglement f) Wijziging Grondwaterwet	24-07-89/ 22-11-89					
* 2. Basisnormen straling 80/836, L246	03-06-84	VROM SoZa WVC	a) Wijziging Besluit stralenscherming Kernenergiewet b) Wijziging Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen c) Wijziging Mijinreglement continentaal plat	31-12-88 14-04-89	18-06-90		In verband met ingebrekestelling Cie EG worden de besluiten op enige punten aangepast. Ad a: Adviesaanvraag RvSt 10-09-90. Planning inwerkingtreding: april 1991. Ad b: Planning adviesaanvraag RvSt medio 1991. Ad c: Planning adviesaanvraag RvSt medio 1991.	DGM/S/NRM	
		EZ							
* 3. Zware industriële ongevallen (Post-Seveso) 82/501, L230	0801-84 08-01-85 08-07-89	VROM	a) Wijziging Besluit risico's zware ongevallen b) Wijziging Wabm/VAR	27-11-85 16-07-86/ 03-10-86 04-12-86 14-09-87	20-11-88 28-12-88	14-06-90	In verband met infractieprocedure is in samenwerking met JURA (BuiZa) verweer opgesteld. Grievens Cie geven aanleiding tot wijziging. Ad a: Stb. 1988, 432; wijziging in voorbereiding. Ad b: is meegenomen bij de eerste nota van wijzigingen VAR.	DGM/B/SR	
*4. Grensoverschrijdende overbrenging gevaarlijke afvalstoffen 84/631, L326	01-10-85 01-01-87	VROM	a) wijziging art. 16b Wet chemische afvalstoffen b) Wijziging ministeriële regeling in-, uit- en doorvoer de Warenwet	26-09-90 05-12-89			Discussie met de Europese Cie: standpunt DG XI: wijziging Wca niet nodig i.v.m. EG-verordening; overleg met BuZa. ad b: Geplande inwerkingtreding 1-4-1991, tegelijk met BACA	DGM/A	

Richtlijnen	Fatale termijn	Min. bij uitvoering NL	Wijze van uitvoering	Ingebrekestelling	Met redenen omkleed advies:	Infractieprocedure		Diversen	Verantwoordelijk binnen VROM
						Verzoeksch. Cie:	Uitspraak Hof:		
				Reactie NL:		Verweer NL			
* 5. Lood in benzine 85/210, L96	01-01-86	VROM	a) Ministerieel besluit bepalingsmethoden benzine richtlijn 85/210/EEG b) Warenwetbesluit benzine		21-09-90			a) O.g.v. ingebrekestelling zal besluit worden aangepast. Geplande inwerkingtreding begin 1991. b) Planning adviesaanvraag RvSt: februari 1991.	DGM/L
6. Luchtverontreiniging door installaties 84/360, L188	01-07-87	VROM EZ	Wijziging Wabm/VAR	26-10-87/ 15-07-88/ 02-10-89				Opmerkingen van de Cie EG over juiste uitvoering richtlijn zijn in de eerste nota van wijzigingen VAR meegenomen. Planning: inwerkingtreding begin 1992.	DGM/L
* 7. Aquatisch milieu 86/280, L181	01-01-88	VROM	a) Drie ministeriële regelingen o.g.v. Wvo – Grenswaarden tetrachloorkoolstof – Grenswaarden DDT – Grenswaarden chloor fenol b) Wijziging Wabm	29-02-90 07-08-90				Ad a: Ministeriële regelingen zijn m.i.v. 01-01-88 in werking getreden. Bekeken wordt in hoeverre de ingebrekestelling aanleiding is tot wijziging. ad b: zit in eerste nota van wijzigingen VAR en technische tweede nota van wijzigingen. Planning inwerkingtreding: begin '92	DGM/DWB
* 8. Milieu-effectbeoordeling openbare en particuliere projecten (MER) 85/337, L175	01-07-88	VROM	a) Wijziging Wabm, hoofdstuk milieu-effectrapportage b) Wijziging Besluit MER	25-04-90 juli 90				Ad a: Planning: feb. RMC ad b: Voorpublicatie: 03-01-91.	DGM/B
* 9. Goede laboratoriumpraktijken 87/17, L15	01-07-88	VROM WVC	In op handen zijnde wijziging van het Kennisgevingsbesluit	22-06-90 17-12-90				Opmerking Cie is te pareren, desalniettemin zal opmerking worden meegenomen bij op handen zijnde wijziging Kennisgevingsbesluit	DGM/SR
* 10. Aquatisch milieu 88/347, L158	01-01-89	VROM	a) Vier ministeriële regelingen o.g.v. Wvo – Grenswaarden aldrin, dieldrin, endrin, isodrin – Grenswaarden chloroform – Grenswaarden hexachloorbenzeen – Grenswaarden hexachloorbutadieen b) Wijziging Wabm/VAR	29-02-90 07-08-90				Ad a: Bekeken wordt in hoeverre ingebrekestelling aanleiding geeft tot wijziging. ad b: Zit in eerste nota van wijzigingen en technische tweede nota van wijziging en bij VAR. Planning inwerkingtreding: begin 1992.	DGM/DWB

Richtlijnen	Fatale termijn	Min. bij uitvoering NL	Wijze van uitvoering	In gebreke stelling		Infractieprocedure		Diversen	Verantwoordelijk binnen VROM
				Met redenen omkleed advies:	Verzoeksch. Cie:	Uitspraak Hof:	Verweer NL		
				Reactie NL:	Reactie NL:	Verweer NL			
11. Asbest 87/217, L85	01-01-89 01-07-91	VROM SoZaWe	a) Grenswaardenregeling asbest o.g.v. WVO b) Asbestbesluit Hinderwet c) Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen d) Stortbesluit Wet bodembescherming e) Sloopregeling o.g.v. Wet milieugevaarlijke stoffen (AMvB)	21-06-90 08-08-90				NL voldoet materieel reeds aan richtlijn; formele uitvoering: Ad a: Stb. 1988, 592, in werking per 31-12-88. Ad b: Voorpublicatie 03-05-89; planning adviesaanvraag RvSt februari 1991. Ad c: Advies RvSt: 20-11-90 Inwerkingtreding 1-4-91. Ad d: RMC: 22-01-91. Planning adviesaanvraag RvSt: februari '91. Inwerkingtreding gelijk met VAR. Ad e: Planning: inwerkingtreding eind '91.	DGM/SR
12. Zuiverings-slib in landbouw 86/278, L181	12-06-89	VROM LNV VROM LNV	Besluit overige organische meststoffen o.g.v. Wet bodembescherming en Meststoffenwet	5-05-90/ 20-05-90				Ad a: Per 01-01-87 van kracht. Ad b: Advies RvSt: 30-07-90; planning: inwerkingtreding medio 91.	DGM/DWB
13. Geluid huishoudelijke apparaten 86/594, L344	04-12-89	VROM EZ	Besluit geluids-informatie huishoudelijke apparaten o.g.v. Wet geluidhinder.					Voorpublicatie in Stcrt. 03-08-89; half december heeft DGM in een brief de Cie. om uitleg gevraagd over richtlijn.	DGM/G
14. Verontreiniging titaandioxide 89/428, L210	01-01-90	VROM VROM	a) Besluit o.g.v. Wet luchtverontreiniging b) Ministeriële regeling o.g.v. Wet verontreiniging oppervlaktewateren c) Besluit o.g.v. Wet verontreiniging zeewater	04-09-90				De Commissie heeft bij het Hof van Justitie gevraagd om nietigverklaring van deze richtlijn omdat de juridische basis van de richtlijn onjuist zou zijn. Ad a: Planning: voorpublicatie in Stcrt. begin 91. Ad b: Stb. 1989, 618; in werking per 31-12-89. Ad c: Stb. 1989, 596; in werking per 31-12-89.	DGM/L DGM/DWB
15. Grote stookinstallaties 88/609, L336	01-07-90	VROM	Wijziging Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet Luvo					Adviesaanvraag RvSt 06-09-90; Planning: in werkingtreding 01-03-91.	DGM/L
16. Luchtverontreiniging verbrandingsinstallaties stedelijk afval 89/369, L163	01-12-90	VROM	Wijziging Afvalstoffenwet					Geplande inwerkingtreding medio 1991. Nadere regelgeving inzake de verbranding van afvalstoffen wordt overwogen	DGM/A

Stand per 31 januari 1991

In gebreke stelling ex artikel 169 EEG

Richtlijnen	Fatale termijn	Min. bij uitvoering NL	Wijze van uitvoering	Ingebrekestelling	Met redenen omkleed advies: Reactie NL:	Infractionprocedure		Diversen	Verantwoordelijk binnen VROM	
						Verzoeksch. Cie:	Uitspraak Hof:			
17. Luchtverontreiniging bestaande installaties stedelijk afval 89/429, L203	01-12-90	VROM	Wijziging Afvalstoffenwet						Geplande inwerkingtreding medio 1991. Nadere regelgeving inzake de verbranding van afvalstoffen wordt overwogen.	DGM/A

Vet geprint betekent: VROM eerstverantwoordelijk en moet nog worden afgehandeld.

* De met * gemerkte richtlijnen zijn terug op de lijst i.v.m. inbreukprocedure (art. 169 EEG-Verdrag).

Lijst II: richtlijnen waarvoor VROM eerst verantwoordelijk is en waarvan de uitvoeringstermijn nog niet is verstreken

Richtlijnen	Fatale termijn	Min. bij uitvoering NL	Wijze van uitvoering	In gebrekestelling ex art. 169 EEG	Reactie Nederland	Met redenen omkleed advies	Reactie Nederland	Diversen	Verantwoordelijk binnen VROM
Stand per 31-01-91									
1. Bouwproducten 89/106, L40	01-07-91	VROM EZ	Herziene Woningwet en Bouwbesluit					In voorbereiding; Planning: plaatsing in Staatsblad per 01-07-91.	DGVH/DOK
2. Ingeperkt gebruik gemodificeerde micro-organismen 90/219, L117	23-10-91	VROM	Wijziging Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet gevaarlijke stoffen					In voorbereiding.	DGM/SR/B
3. Doelbewuste introductie genetisch gemodificeerde organismen in het milieu 90/220, L117	23-10-91	VROM	Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen					In voorbereiding.	DGM/SR/B
4. Wijziging Lozingen gevaarlijke stoffen in aquatisch milieu 90/415, L 219	31-01-92	VROM	Vier regelingen o.g.v. Wet verontreiniging oppervlaktewateren					Planning: publicatie in Stb. tweede helft 91.	DGM/DWB
5. Vrije toegang tot milieu-informatie 90/313, L158	31-12-92	VROM	Wijziging Wabm					Regeling in voorbereiding. Geplande inwerkingtreding 1992	DGM/B

Aan: de Voorzitter van de vaste Commissie voor Milieubeheer van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 19 februari 1991

In het mondeling overleg met de vaste Commissie voor Milieubeheer op 6 februari j.l. over mijn brief van 21 november 1990 (Kamerstukken II 1990/91, 21 087 en 21 109, nr. 10), heb ik toegezegd u zo spoedig mogelijk nader te informeren over de voorgenomen planning ten aanzien van de onderwerpen, die volgens bijlage 3 bij mijn eerdergenoemde brief niet meer zouden worden betrokken bij de behandeling van het wetsvoorstel Vergunningen en algemene regels (21 087), ook wel aangeduid als VAR.

Daarbij gaat het in de eerste plaats om een aantal onderwerpen, die direct of indirect te maken hebben met een verdere perfectionering van het handhavinginstrumentarium. Genoemd zijn:

- regeling van een algemeen verhaalsrecht;
- regeling van het milieutoezicht door de politie;
- regeling van de administratieve boete;
- de verschuiving van milieudelicten naar een hogere categorie van de WED.

Voor al deze punten geldt dat een nadere analyse, in ieder geval in overleg met het departement van Justitie, noodzakelijk is, voordat een wettelijke regeling zou kunnen worden voorgelegd. Het is mijn bedoeling een dergelijke wettelijke regeling medio 1992 aan de Raad van State voor te leggen.

In de tweede plaats moet een wettelijke basis worden gecreëerd voor een aantal nazorg-bepalingen. De behoefte aan deze bepalingen bestaat met name bij het beheer van stortplaatsen. Over de wijze waarop bedoelde wettelijke basis vorm moet krijgen, bestaat op dit moment nog geen duidelijkheid. Niettemin wordt getracht zo mogelijk nog dit jaar hiertoe een wetsvoorstel aan de Raad van State voor te leggen.

In de derde plaats is reeds tijdens het mondeling overleg met de vaste Commissie voor Milieubeheer op 15 maart 1990 geconstateerd dat het gewenst is een regeling te treffen voor milieuverslaglegging. De belangrijkste reden om dit onderwerp niet meer bij het wetsvoorstel VAR te betrekken, is dat het in de rede ligt over dit punt advisering van de Raad van State te vragen. Met betrekking tot dit punt moet het evenwel mogelijk zijn uiterlijk februari 1992 een wettelijke regeling aan de Raad voor te leggen.

In de vierde plaats heb ik in de memorie van antwoord bij het wetsvoorstel VAR aangegeven, dat nadere besluitvorming zou plaatsvinden over de aanbevelingen die de Evaluatiecommissie Wabm heeft gedaan ten aanzien van het hoofdstuk Procedures voor vergunningen en ontheffingen van VAR. Met betrekking tot de eventuele overname van deze aanbevelingen is van belang dat op dit moment in overleg met het departement van Justitie wordt bezien, in hoeverre genoemd hoofdstuk Procedures moet worden aangepast naar aanleiding van de regeling ter zake in het wetsvoorstel voor een Algemene wet bestuursrecht. Om die reden is er voor gekozen de aanbevelingen van de Evaluatiecommissie niet meer bij het wetsvoorstel VAR te betrekken. Ik verwacht hierover meer duidelijkheid te kunnen verschaffen bij de nota naar aanleiding van het eindverslag bij VAR.

In de vijfde plaats is in de memorie van antwoord bij VAR (blz. 51/52)

aangegeven dat zou worden onderzocht, in hoeverre het gewent is een gedeelte van de gegevens die bij de aanvraag om een vergunning moeten worden verstrekt wettelijk te regelen. Indien de resultaten van dit onderzoek daartoe aanleiding zouden geven, zou bij nota van wijziging in een aanvulling van artikel 10 van VAR worden voorzien. Bij de voorbereiding van het «Inrichtingen- en vergunningenbesluit» waarin onder meer de gegevensverstrekking zal worden geregeld is gebleken dat de meerwaarde van een dergelijke aanvulling niet groot is. Spreiding van de bepalingen betreffende de gegevensverstrekking over verschillende documenten (wet en besluit) bevordert bovendien de overzichtelijkheid niet. Zoals ik in het mondelinge overleg van 6 februari j.l. heb aangegeven, zal dit voorontwerp nog dit voorjaar (april/mei) beschikbaar zijn, in ieder geval voordat de mondelinge behandeling van het wetsvoorstel VAR zal kunnen plaatsvinden. De vaste Commissie kan zich dan een oordeel vormen over dit punt.

In de zesde plaats zijn in bijlage 3 bij mijn brief van 21 november 1990 genoemd de onderwerpen «voorstellen Taakgroep Wabm/WVO» en «herziening regulering indirecte lozingen». Met betrekking tot deze punten is momenteel overleg gaande met het IPO, de VNG, de Unie van Waterschappen, het VNO/NCW en de Stichting Natuur en Milieu. Ik hoop dit overleg eind februari af te ronden. Over de uitkomsten daarvan zal ik u daarna in maart schriftelijk informeren. Daarbij zal ik ook aangegeven op welke termijn de eventueel uit het overleg voortvloeiende voorstellen tot wijziging van de afstemmingsregelingen op deze punten tussen de Wet milieubeheer en de WVO aan de Kamer zouden kunnen worden voorgelegd.

In de zevende plaats is in de memorie van antwoord (blz. 9) bij VAR aangegeven, dat de mogelijkheden van een wettelijke regeling van algemene aspecten van convenanten nader zou worden verkend. Ik ben voornemens hier medio 1991 een onderzoek naar te starten (afronding uiterlijk medio 1992). Het is derhalve niet mogelijk de resultaten van dit onderzoek nog te betrekken bij de behandeling van VAR. Overigens ligt het in de lijn der verwachtingen dat mede naar aanleiding van de voorstellen om te komen tot staatsrechtelijke vernieuwing (commissie Deetman) de discussie over de juridische aspecten van convenanten zal worden verbreed.

In de achtste plaats is in de memorie van antwoord (blz. 25/26) bij VAR aangegeven dat de relatie tussen de Wabm en de Mijnwet – zoals neergelegd in het wetsvoorstel – nog eens tegen het licht zou worden gehouden, en dat er naar zou worden gestreefd resultaten van deze actie in de nota naar aanleiding van het eindverslag te vermelden. Het is op dit moment nog niet zeker of het overleg over deze complexe materie zo ver zal zijn gevorderd, dat op het moment van uitbrengen van de nota naar aanleiding van het eindverslag duidelijkheid bestaat over de vraag of nieuwe voorstellen zullen kunnen worden gedaan. Het is deze onzekerheid, die mij ertoe heeft gebracht in bijlage 3 bij de brief van 21 november 1990 dit onderwerp te noemen.

In de negende plaats is in de memorie van antwoord (blz. 37/38) bij VAR verwezen naar het voornemen uit de brief van 28 mei 1990 van de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, en van Verkeer en Waterstaat, om te onderzoeken of ook door wetswijziging het aantal gedoogsituaties kan worden tegengegaan. Momenteel wordt overleg gevoerd met de andere overheden om tot een gemeenschappelijk standpunt over het te voeren gedoogbeleid te komen. Ik verwacht u hierover medio 1991 te kunnen informeren. Het onderwerp gedogen ligt

in de sfeer van de handhaving. Indien dan ook in het kader van het overleg zal blijken dat wettelijke maatregelen een bijdrage kunnen bieden aan het tegengaan (van het ontstaan) van gedoogsituaties, kunnen deze het beste worden meegenomen bij de regeling van de andere onderwerpen in het vlak van de handhaving die ik in de eerste plaats aan het begin van deze brief heb vermeld.

In de tiende plaats zal nog een onderzoek moeten worden gestart naar de vraag of het gewenst is een wettelijk basis te creëren voor het opnemen van een «boetedoening» in milieuvergunningen (zie blz. 38 van de memorie van antwoord bij VAR). De gedachtenonwikkeling over dit onderwerp verkeert nog in een zeer pril stadium. Overleg met het departement van Justitie is noodzakelijk. Het ligt in de bedoeling begin 1992 met genoemd onderzoek aan te vangen.

Ik hoop dat ik met bovenstaande informatie de vaste Commissie voorlopig voldoende heb geïnformeerd over de voorgenomen planning van de onderwerpen uit bijlage 3 bij mijn brief van 21 november 1990. Het zal duidelijk zijn dat het zeker niet in alle gevallen gaat om onderwerpen, die bij een ruimere tijdsplanning van VAR zonder meer in het wetsvoorstel zouden zijn opgenomen. Het gaat ook om onderzoeken, nadere besluitvorming en dergelijke, die – als we op alle resultaten zouden moeten wachten – juist tot een ongewenste vertraging van VAR zouden kunnen leiden. In dat verband lijkt het mij van belang te voorkomen dat door de – op zichzelf terechte – aandacht voor bijlage 3 bij eerder genoemde brief, het belang van een spoedige regeling van de onderwerpen van bijlage 2 bij dezelfde brief op de achtergrond raakt.

Bij de hierboven beschreven planning moet wel worden aangetekend dat ik er daarbij inderdaad vanuit ben gegaan, dat de regeling van het wetsvoorstel VAR per 1 januari 1992 in werking zal kunnen treden. Wordt het later, dan is het onontkoombaar dat de werkzaamheden die voorgenomen zijn voor begin 1992 wederom enige tijd worden uitgesteld. Van een dergelijk «sneeuwbal-effect» wil ik nu echter nog niet uitgaan; het mondeling overleg van 6 februari j.l. strekte daar mijns inziens ook niet toe.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders.

's-Gravenhage, 19 februari 1991

Tijdens het mondeling overleg van 6 februari jl. over de implementatie van EG-richtlijnen en de voortgang van diverse wetsvoorstellen in het kader van de milieuwetgeving, met name het wetsvoorstel tot uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne inzake vergunningen en algemene regels (Kamerstukken II 1988/1989, 21 087), hierna te noemen: wetsvoorstel VAR, is door de vaste Commissie voor milieubeheer verzocht drie richtlijnen vóór 1 juli 1991 te implementeren dan wel uiteen te zetten waarom de implementatie niet vóór de genoemde datum verwezenlijkt kan worden. Het verzoek betreft de Asbestrichtlijn (87/217/EEG, PbEG L 85), de Richtlijn verontreiniging titaandioxide (89/428/EEG, PbEG L 210) en de Richtlijn geluid huishoudelijke apparaten (89/594/EEG, PbEG L344). Daarnaast wenste de Commissie meer specifieke informatie over de aard van de ingebrekestelling betreffende de richtlijnen aquatisch milieu (86/280/EEG, PbEG L181 en 88/347/EEG, PbEG L 158).

Een algemene opmerking vooraf. Op mijn ministerie zijn stappen gezet om te komen tot een meer efficiënte en tijdige implementatie van EG-richtlijnen. Ik heb U hierover tijdens het mondeling overleg van 17 oktober 1990 reeds geïnformeerd (Kamerstukken II 1990/91, 21 109, nr. 29). De tijdens dit mondeling overleg beschreven interne procedure biedt in het bijzonder soelaas voor de richtlijnen die zijn vastgesteld na de inwerkingstelling van deze procedure. Voor de implementatie van de richtlijnen waarvan de implementatietermijn verstreken is, is het versnellen van het huidige programma nauwelijks haalbaar, zoals ik hieronder voor de drie door U genoemde richtlijnen nog nader uiteen zal zetten. Ik ben immers gebonden aan de procedures, zoals die in Nederland voor wet- en regelgeving bestaan. Zoals ik reeds tijdens het mondeling overleg van 6 februari jl. heb opgemerkt: binnen de mij gestelde beperkingen heeft de implementatie van EG-richtlijnen op mijn ministerie op dit moment prioriteit.

De hieronder over de drie richtlijnen opgenomen informatie is een aanvulling op hetgeen hierover is opgemerkt in de brieven van 22 december 1989 (Kamerstukken II 1989/90, 21 109, nr. 11) en 21 november 1990 (Kamerstukken II 1990/91, 21 087 en 21 109, nr. 10).

1. Asbestrichtlijn

Het ontwerp-Asbestbesluit Hindervet (b) is onlangs ter advisering aan de Raad van State aangeboden. Gezien de overbelasting van de Raad van State moet met spoedverzoeken spaarzaam worden omgegaan. Derhalve kan niet worden verwacht dat dit besluit vóór 1 juli a.s. in werking zal kunnen treden. In aanvulling op hetgeen hierover reeds in de brief van 21 november 1990 is opgemerkt: Dit besluit heeft mede vertraging opgelopen doordat naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen een discussie heeft plaatsgevonden over de interpretatie van de richtlijn en in verband daarmee over de normstelling in de richtlijn alsmede over de wenselijkheid van een strengere normstelling. Eveneens werd in de adviezen gesuggereerd dat in de praktijk reeds strengere normen in vergunningen gehanteerd worden, in aanvulling op de normstelling in de richtlijn. Na onderzoek bleek dit echter niet het geval te zijn. Het Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen (c) zal met ingang van 1 april 1991 in werking treden.

De inwerkingtreding van het Stortbesluit bodembescherming (d) is afhankelijk van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel VAR. De inwerkingtreding van het wetsvoorstel VAR wordt voorzien met ingang van 1 januari 1992. Het ontwerp-besluit zal een dezer dagen ter advisering aan de Raad van State worden toegezonden.

In aanvulling op hetgeen hierover reeds in de brief van 21 november 1990 is opgemerkt: Aanvankelijk lag het in de bedoeling voor het storten algemene regels vast te stellen krachtens de Wet bodembescherming. Inmiddels is gebleken dat het stellen van algemene regels hier geen voldoende oplossing biedt. Om een voldoende niveau van bescherming van alle mogelijke bodemgesteldheden en alle mogelijke stoffen te kunnen bieden, zouden zeer veel, uiterst gedetailleerde regels nodig zijn. Dan nog zouden niet alle gevallen voldoende zijn afgedekt. Alleen een individuele beoordeling per afzonderlijke stortplaats – in het kader van een vergunningstelsel – komt daarom in aanmerking. Daarbij moet het echter wel mogelijk zijn aan de bevoegde organen dwingend (dat is een eis die bij implementatie van de richtlijn geldt) op te leggen dat zij bepaalde, aan de richtlijn ontleende uitgangspunten bij de vergunningverlening hanteren.

In het wetsvoorstel VAR is een hiertoe geschikt instrument opgenomen, de instructie-amvb. Het ontwerp-stortbesluit is daarom nu opgesteld op basis van de VAR-bepaling over de instructie-amvb.

Het Sloopbesluit o.g.v. de Wet milieugevaarlijke stoffen en de nieuwe Woningwet (e) zal zo spoedig mogelijk in procedure worden gebracht. Gezien de fase in het totstandkomingsproces waarin dit besluit zich bevindt, is het ondenkbaar dat het vóór 1 juli 1991 in werking kan treden.

In aanvulling op hetgeen hierover in de brief van 21 november 1990 reeds is opgemerkt: Discussie heeft plaatsgevonden over de wettelijke grondslag van het ontwerp-besluit en de wijze waarop de «zorgverplichting» in de Nederlandse wetgeving afdoende zou kunnen worden geïmplementeerd. Omdat de implementatie van dit gedeelte van de asbestrichtlijn ten dele betrekking heeft op het slopen van met asbest(vezels) vervuilde gebouwen en ten dele op het slopen van andere zaken waarin asbest voorkomt (bij voorbeeld remvoeringen, frictiematerialen en broodroosters), is besloten het ontwerp-besluit te baseren op zowel de Woningwet, die naar verwachting op 1 januari 1992 in werking zal treden, als de Wet milieugevaarlijke stoffen.

De conclusie is dat met de inwerkingtreding van het Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen een volgende stap is gezet bij de implementatie van de Asbestrichtlijn. Voor het Stortbesluit geldt dat op de inwerkingtreding van het wetsvoorstel VAR gewacht moet worden en voor het Sloopbesluit geldt dat op de inwerkingtreding van de nieuwe Woningwet gewacht dient te worden. De Asbestrichtlijn zal derhalve niet vóór 1 januari 1992 geïmplementeerd kunnen zijn.

2. Richtlijn geluid huishoudelijke apparaten

Onzekerheid bestond over de toelaatbaarheid van de in het ontwerp-besluit voorgestelde (en naar de mening van de regering in verband met de handhaafbaarheid van het besluit noodzakelijke) meldingsplicht. Daarom is de Europese Commissie bij brief van 7 december 1990 om uitleg van de richtlijn op dit punt gevraagd. Een antwoord van de Commissie kan spoedig worden verwacht. Al naar gelang de door de Commissie gegeven uitleg zal het ontwerp-besluit zo spoedig mogelijk met, dan wel zonder meldingsplicht ter advisering aan de Raad van State worden toegezonden. Naar verwachting zal het besluit omstreeks 1 januari 1992 in werking kunnen treden.

3. Richtlijn verontreiniging titaandioxide

In aanvulling op hetgeen hierover in de brief van 21 november 1990 reeds is opgemerkt: Thans wordt de laatste hand gelegd aan het ontwerp-besluit Emissie-eisen titaandioxide-industrie. Het ontwerp-besluit zal binnenkort in procedure worden gebracht. Met het doorlopen van de wetgevingsprocedure zal nog enige tijd gemoeid zijn. Het lijkt dan ook niet waarschijnlijk dat dit vóór 1 juli het geval zal zijn.

In Nederland is slechts één titaandioxidefabriek. Dit bedrijf heeft in de afgelopen jaren grote investeringen gedaan om te kunnen voldoen aan de milieuvorschriften. De verwerking van de richtlijn in het Nederlands recht is dan ook vanuit milieu-oogpunt bezien van betrekking weinig belang. Op de nieuwe emissie-eisen voor lucht uit de richtlijn bleek het bedrijf echter nog niet geheel voldoende voorbereid. Met het bedrijf is overleg gevoerd om te bezien in hoeverre hiervoor binnen de grenzen van de richtlijn een oplossing gevonden kon worden. Dit overleg heeft tot enige vertraging geleid bij de opstelling van het besluit.

4. Ingebrekestelling richtlijn aquatisch milieu

De Europese Commissie heeft twee bezwaren tegen de wijze van implementatie van bovengenoemde richtlijnen in de Nederlandse wetgeving.

In de eerste plaats signaleert zij dat de bepaling uit de richtlijnen waarin is bepaald dat de vergunningen ten minste om de vier jaar aan een nieuw onderzoek worden onderworpen niet in de betrokken ministeriële regelingen is overgenomen. Het eisen van een dergelijk onderzoek van de vergunningverleners wordt pas mogelijk als daarvoor een wettelijke basis is. Hierin wordt voorzien in het wetsvoorstel VAR (Ik moge U in dit verband verwijzen naar mijn eerder genoemde brief van 21 november 1990).

Voorts wijst de Commissie in de ingebrekestelling op het feit dat in de richtlijnen de grenswaarden worden uitgedrukt in zowel maximale concentraties als maximale gewichtshoeveelheden, maar dat in de betrokken ministeriële regelingen slechts de grenswaarden uitgedrukt in gewichtshoeveelheden zijn overgenomen. Nederland is echter van mening dat de richtlijnen op dit punt wel correct zijn geïmplementeerd. Een en ander is indertijd namelijk afgestemd met de dienst van de Commissie die met het opstellen van de betrokken richtlijnen is belast. Bovendien bevat de richtlijn de passage dat de concentratiewaarden «in beginsel» niet overschreden mogen worden, terwijl «in alle gevallen» de in gewicht uitgedrukte grenswaarden in acht «dienen» te worden genomen. Nederland heeft hieruit, in samenspraak met de eerder genoemde dienst van de Commissie, afgeleid dat de in gewicht uitgedrukte grenswaarden essentieel zijn.

Na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel VAR wordt dus inhoudelijk aan de eisen van de richtlijn voldaan. Mocht de Commissie toch aan haar bezwaren in deze blijken vast te houden, dan zullen de betrokken regelingen worden aangepast; voor de praktijk heeft een en ander geen gevolgen.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders